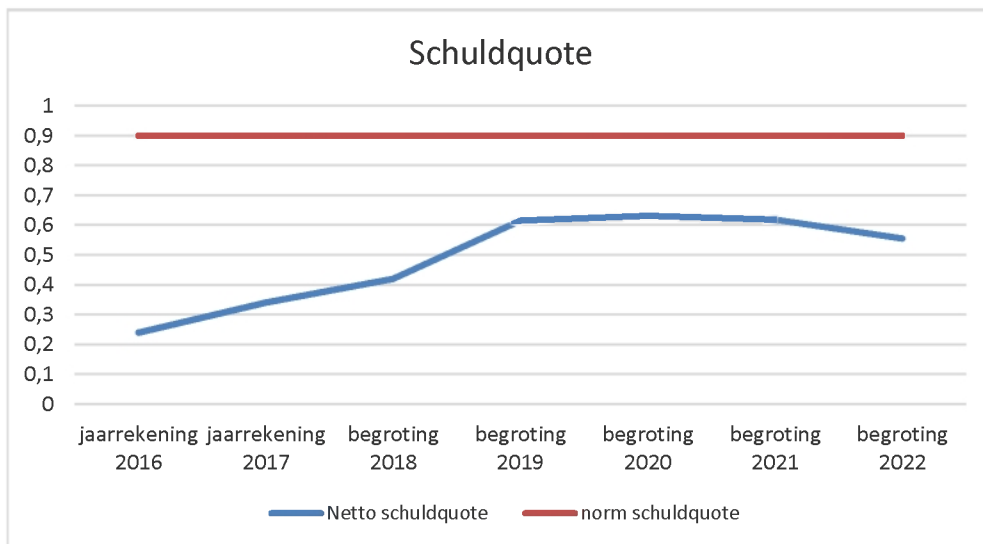

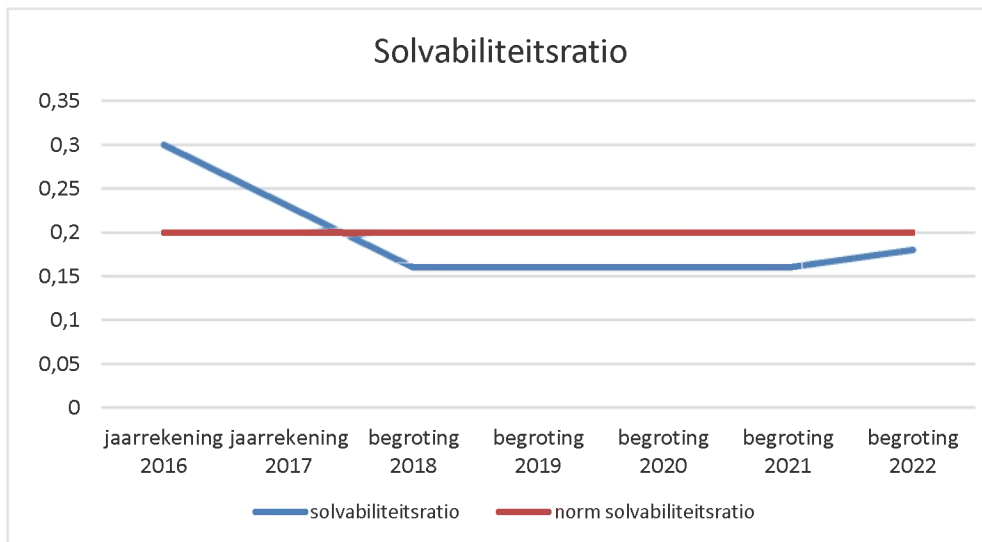
Paragraaf 4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het BBV heeft voorgeschreven dat er 6 financiële kengetallen moeten worden opgenomen. Deze kengetallen geven gezamenlijk inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Per kengetal is een toelichting aangegeven en waar de mogelijkheden zijn om te muteren. Wel moet worden opgemerkt dat de kengetallen in gezamenlijkheid bezien moeten worden.

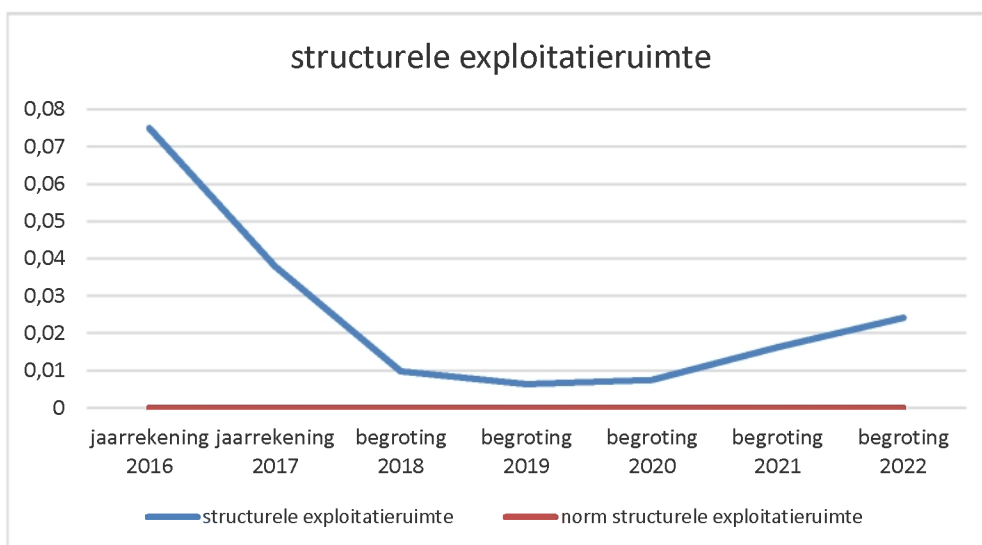
Bij de berekening van de kengetallen is uitgegaan van de situatie per medio 2018 en is nog geen rekening gehouden met eventuele onttrekkingen uit de reserve inzake de kosten voor Fort Oranje.

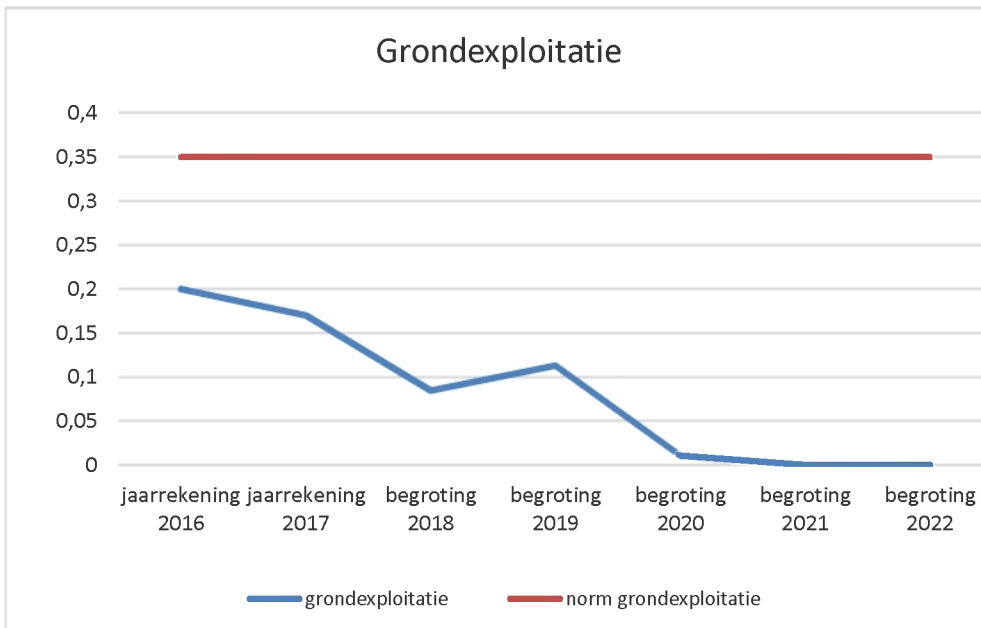
De netto schuldquote geeft inzicht in de ontwikkeling van het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (schuld / baten begroting). Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Door hogere investeringen stijgt deze ratio. De maximale waarde is 130%, maar bij een waarde van 90% wordt aanbevolen om kritisch te kijken naar investeringen en aanvullende maatregelen te nemen. Bij gelijkblijvende inkomsten is de maximale leencapaciteit nog 13 miljoen.

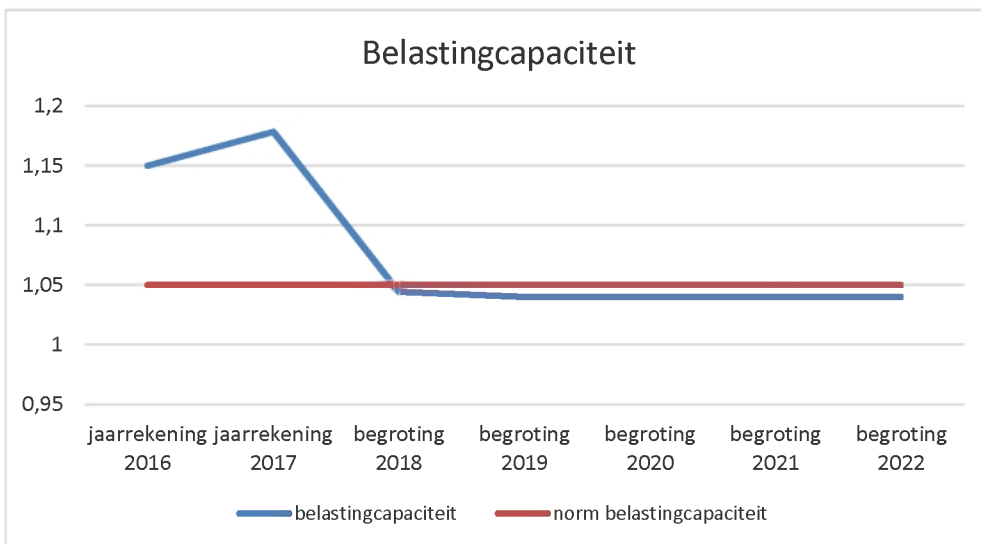
De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als een percentage van het totale vermogen. Het geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De VNG hanteert als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. De ratio is tijdelijk onder de norm, maar op de langere termijn stabiliseert dit. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat er alleen rekening is gehouden met de lasten en baten inzake Fort Oranje tot en met 2017. De gevolgen voor 2018 zijn nog niet verwerkt. Op basis van dit kengetal is de maximale leencapaciteit bereikt. De solvabiliteit verslechtert met 1% bij iedere 5 miljoen aantrekken van leningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft inzicht in welke mate de structurele lasten van de gemeente gedekt zijn door structurele baten. Dit is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt. Een negatief percentage betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. De totale inkomsten voor de gemeente zijn 45 mln, dus 1% is een saldo na bestemming van € 450.000.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de bouwgronden in exploitatie zich verhoudt tot de geraamde baten. De boekwaarde van de gronden is van belang omdat de waarde moet worden terugverdiend uit de grondverkoop. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt. De VNG geeft overigens geen richtlijn voor een acceptabele omvang van dit kengetal. De accountant zal jaarlijks moeten beoordelen in hoeverre de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie kan worden terugverdiend. Gemeente Zundert kent nog maar een paar grondexploitaties, die een aflopend karakter hebben. Het grondbeleid richt zich met name op het faciliteren ervan en niet meer op het zelf ontwikkelen.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde van alle gemeenten. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten voor de burger. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen.

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een percentage boven de 100% betekent dat de woonlasten per huishouden hoger zijn dan het landelijk gemiddelde. Onze woonlasten waren in verhouding hoog. Voor 2018 heeft alleen een stijging op de OZB plaatsgevonden van 1% en zijn de rioolheffing en afvalstoffenheffing gelijk gebleven, waardoor de verhouding lager is geworden.

Conclusie en onderlinge verhouding

De huidige financiële situatie is gezond, maar biedt weinig mogelijkheden tot nieuwe aanvullende investeringen als gevolg van uitholling reserves Fort Oranje. Nieuwe financieringsmogelijkheden moeten worden opgezocht.

Frauderisicoanalyse

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft het rapport "Uitkomst onderzoek kwaliteit wettelijke controles" uitgebracht. Eén van de effecten van het AFM rapport is dat gemeenten een Frauderisicoanalyse opstellen. Het college laat zien dat het belang hecht aan de verantwoordelijkheid fraude te vermijden en te ontdekken. Het gaat daarbij om 2 inschattingen:

1. Risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en goederen;
2. Risico van het misbruik van financiële verslaggeving om daar beter van te worden.

Frauderisico's en -beheersing zijn opgenomen in het systeem van risicomanagement. Daardoor krijgt het onderwerp de juiste periodieke aandacht en wordt het proces van governance door sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden geborgd.

Frauderisico-bewustzijn is het begin van de aanpak voor frauderisicobeheersing. Ook de doorontwikkeling van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie brengt zowel structuur- als cultuurwijzigingen mee die ook vanuit het frauderisico perspectief worden gevolgd. In 2017 zijn we begonnen aan de overstap van een regiegemeente naar een netwerkorganisatie. In een dergelijke organisatievorm wordt expliciet gemaakt wat alle externe partners zoals gemeenschappelijke regelingen, inwoners, bedrijven maar ook informele samenwerkingen, toevoegen aan het realiseren van de taken en ambities van de gemeente Zundert. Ook vanuit het programmatisch werken gaat de ambtelijke organisatie naar "buiten" en komen er andere personen en organisaties naar "binnen". Het is niet langer enkel het politieke bestuur dat relaties in de Zunderts samenleving heeft. Medewerkers, met de programmanagers voorop, bouwen en onderhouden nieuwe netwerken met inwoners, bedrijven, dorpsraden, maatschappelijke organisaties etc. In die transitie is het voor alle partijen zoeken naar de juiste invulling van die rollen en het bijbehorende gedrag. Het houvast voor de ambtelijke organisatie uit de traditionele "bureaucratische" organisatie is gedeeltelijk aan het verdwijnen terwijl het werken in de netwerkorganisatie nog volop in ontwikkeling is.

Die overgang van organisatiestructuur is nadrukkelijk ook een overgang naar een andere organisatiecultuur, een cultuur waarin verantwoordelijkheid en eigenaarschap vooropstaan en het risico op fraude beperkt is. 2017 was het eerste volledige boekjaar waarin is gewerkt met een tweehoofdige directie in plaats van een MT met afdelingshoofden. Halverwege 2017 is de oek de prikklok afgeschaft en is ook de overgang gemaakt van functies naar rollen, ook naar rollen die we tot voor kort nog niet kenden. Kortom, er wordt verantwoordelijkheid én eigenaarschap bij de medewerkers zelf gelegd en het belangrijkste instrument daarbij is het vertrouwen van de directie en bestuur in diezelfde medewerkers. Dat de organisatie zich in die overgangsfase bevindt wordt ook zichtbaar in de frauderisico analyse van februari 2018 over het boekjaar 2017.

Voor de frauderisicoanalyse zijn acties bij de programmacoördinatoren en werkcoaches neergelegd zodat er over de volle breedte van de organisatie een beeld ontstaat.

De analyse op kenmerken van fraudegevoeligheid laat een trend zien: De meeste scores op de 5 puntschaal zijn 3 of lager. Voor het kenmerk bestuur zien we enkele hogere scores. Hier wordt de frictie ervaren tussen de vakinhoudelijk juiste oplossing vanuit ambtelijk perspectief en de politiek bestuurlijk meest haalbare oplossing waar bestuurders soms naar op zoek zijn. De rol van de ambtenaar is dan het adviseren op basis van zowel politieke sensitiviteit als vanuit professionele assertiviteit zodat besluitvorming altijd volgens de juiste procedure en binnen de wettelijk kaders verloopt. Het is juist dit evenwicht dat gezocht moet worden in de bestuurlijke en ambtelijke doorontwikkeling. In de TMA team-, werk- en individuele coaching komt deze competentie aan bod.

Op basis van de analyse van de scores op de fraude indicatoren komt naar voren dat het verwijderen van de managementlaag van afdelingshoofden nog niet voor iedereen als vanzelfsprekend het gevolg heeft gekregen zelf verantwoordelijkheid én eigenaarschap te tonen. Zoekende naar de invulling van (nieuwe) rollen wordt nog regelmatig een leidinggevende voor opdrachtformulering en déchargering gemist. Bij de overgang van functies naar rollen wordt ook meer aandacht gevraagd voor de noodzakelijke functiescheidingen. Die worden in de doorontwikkeling van de organisatie meegenomen.

Ook enkele maanden later, in augustus 2018, zijn er nog dezelfde conclusies. Dit doordat de organisatie volop in de doorontwikkeling zit. De fysieke verhuizing naar nieuwe flexibele werkplekken en veel meer disciplines onder één dak maakt een belangrijk onderdeel uit van de doorontwikkeling. Tevens draagt het bij aan de overgang naar een andere organisatiecultuur waarin verantwoordelijkheid en eigenaarschap vooropstaan en het risico op fraude beperkt is. Dit heeft in 2018 al geleid tot meer transparantie in de organisatie bij processen die niet of niet helemaal volgens de voorschriften lijken te verlopen. Er ontstaat een cultuur met een zogenaamd "zelfreinigend vermogen". Vanuit alle onderdelen van de organisatie vindt vroegtijdige signalering plaats op afwijkingen. Vooral op de processen "inkopen en aanbesteden" en "inhuur derden" is deze ontwikkeling zichtbaar. Opzet en werking van de interne controle in samenhang met de organisatieontwikkeling werpt haar vruchten af.

Niet alle risico's laten zich wegregelen en "dichtregelen" leidt tot verlamming in de organisatie. Dat heeft tot gevolg dat sommige risico's bewust worden geaccepteerd. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat die risico's bekend zijn. De toezichthouders verlangen dat de gemeente "in control" is. Daar moet een professioneel risicomanagement aan bijdragen. Van een gemeente als overheidsinstantie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is. Dit komt voort uit het feit dat er met belastinggelden wordt gewerkt en vaak een monopolypositie is.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Hoofddoelstelling

De Gemeente Zundert acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen, is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Definitie van de begrippen

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid moet worden omgegooid.

Een algemeen geldende norm voor de hoogte van het weerstandsvermogen is er niet. Dit is afhankelijk van het risicoprofiel van de gemeente.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken en anderzijds;
- Alle risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is een verzamelterm van al de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers, waarvoor geen verzekering of voorziening is getroffen, te bekostigen. Het gaat om de buffers in het eigen vermogen en in de exploitatie – de middelen achter de hand – die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat het gevolgen heeft voor de uitvoering van het beleid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele- en de structurele weerstandscapaciteit. Dit biedt inzicht in de mate waarin tegenvallers kunnen worden opvangen.

Risico

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een positief of negatief gevolg (tijd, geld, kwaliteit) voor een betrokkene. Hieronder vallen drie componenten:

- De mogelijke gebeurtenissen worden risicofactoren genoemd (bijv. brand of overstroming);
- Wat door de gebeurtenissen getroffen wordt zijn risico-objecten;
- De derde risicomponent is de schade of de impact.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze dus ondervangen via het weerstandsvermogen.

Risicomanagement

Het continu en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te voorkomen of te vermijden en de kans erop te verkleinen of op een andere manier beheersbaar te maken.

(Met beheersmaatregelen worden activiteiten bedoeld waarmee de kans van optreden of de gevolgen van risico's worden beïnvloed).

Risicomanagement is een cyclisch proces dat bestaat uit de volgende stappen:

- Identificatie van risico's
- Analyse van risico's
- Beoordeling van risico's
- Beheersing van risico's
- Evalueren en rapporteren.

Risicoprofiel

Een risicoprofiel is een verzameling van gekwantificeerde risico's van de organisatie, minimaal bestaande uit risicodefinities met de bijbehorende inschatting van de kansen en gevolgen.

Gemeentelijk beleid

De hoogte van het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt bepaald door het risicoprofiel van de gemeente en door de kaders die uw raad stelt ten aanzien van de gewenste mate van zekerheid tot afdekken van de risico's. Deze kaders zijn in de raadsvergadering van 28 augustus 2007 bepaald.

Besloten is een weerstandsvermogen na te streven met een ratio tussen de 1,0 en 1,4 (= voldoende). De minimale weerstandsreserve is ten behoeve van de begroting 2019 niet gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2017 (laatst bekende informatie) en is bepaald op € 2.315.000. Om risicomanagement in de organisatie te borgen is er in 2015 een nieuwe nota risicomanagement door het college vastgesteld. De doelstellingen van risicomanagement zijn:

- Het inzicht krijgen in de risico's die de gemeente Zundert loopt en actueel houden ervan
- Het beheersen van processen in de organisatie
- Het risicobewustzijn van de organisatie stimuleren en vergroten, zodat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van bestaand beleid en voorzieningen
- Het weerstandsvermogen binnen de vastgestelde bandbreedtes houden.

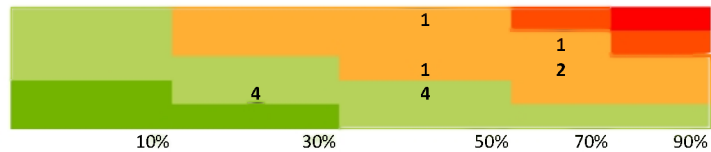
Om de risico's van Gemeente Zundert in kaart te brengen is in samenwerking met de stafdiensten een risicoprofiel opgesteld met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Risico's met de hoogste risicocategorie (>90% kans op voorkomen) worden geacht niet ten laste van het weerstandsvermogen te komen maar dienen in de reguliere exploitatie te worden geraamd. In het onderstaande overzicht worden echter alleen de bekende tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Ten behoeve van de begroting 2019 zijn de risico's beoordeeld. In totaal zijn 13 risico's in beeld gebracht (begroting 2018: 15; jaarrekening 2017: 13). De tabel geeft een inschatting van de kans dat een risico zich voordoet, afgezet tegen het (netto) geldelijk gevolg:

Geld

- x > €500.000
- €200.000 < x < €500.000
- €100.000 < x < €200.000
- €25.000 < x < €100.000
- x < €25.000

Kans

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij geeft het invloedspercentage de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

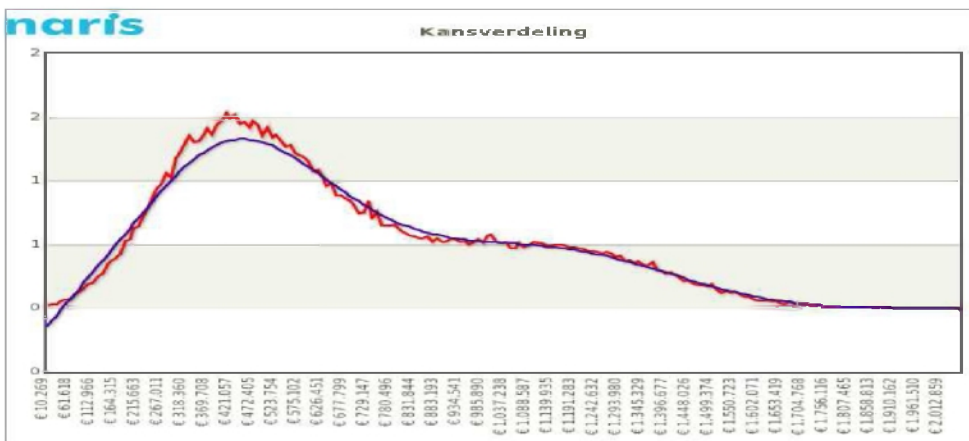
Risico's	Begroting 2019			Begroting 2019	
	Begr 2019	Jrk 2017	Begr 2018	Kans	Invoed
Noodzakelijke en urgente uitgaven inzake Fort Oranje	1	1	1	50%	37,47%
De rijksbijdrage voor het inkomensdeel (BUIG) is bepaald o.b.v. t-2	2	2	2	70%	13,06%
De tekorten die ontstaan komen uiteindelijk voor rekening van de bij de GR (WVS) aangesloten gemeenten. Uitstroom blijft achter bij prognose	3	3	3	70%	10,52%
Attero houdt gemeenten aan contractafspraken m.b.t. afvalstromen (2015-2017)	4	6	7	70%	10,49%
Ontwikkeling van de algemene uitkering i.r.t. decentralisatie van taken; taakuitbreiding waarbij bijbehorende budgetten onder inhouding van efficiencykorting niet toereikend zijn	5	5	6	50%	7,49%
Nieuwe privacywetgeving onvoldoende ingebed in organisatie	6	7	9	50%	3,75%
In werking treden verruiming BTW vrijstelling sport per 2019	7	-	-	50%	3,74%
Structurele tekorten op exploitatie maatschappelijk vastgoed zoals sportaccommodaties, scholen, buurthuizen, cultuurcentra etc.	8	8	8	50%	3,73%
Niet vertrouwelijke informatie komt bij niet bevoegde instanties terecht	9	9	-	30%	2,27%
Afkeuring van archiefruimten door het college van Gedeputeerde Staten	10	-	-	30%	2,24%

	Begr 2019	Jrk 2017	Begr 2018
Totaal grote risico's	€ 2.350.000	€ 2.650.000	€ 4.550.000
Overige risico's	€ 200.000	€ 200.000	€ 400.000
Totaal alle risico's	€ 2.550.000	€ 2.850.000	€ 4.950.000

Uit de tabel blijkt dat de mutatie van het maximale risico ten opzichte van de vorige actualisatie (bij de jaarrekening 2017) € 300.000 lager is. Dit wordt veroorzaakt door:

1. De hogere kansinschatting inzake de noodzakelijke en urgente uitgaven Fort Oranje. Er dienen, ook in de afwikkeling 2018/2019 nog noodzakelijke uitgaven te worden gedaan zonder dat er zekerheid bestaat over de dekking. O.a. afvalverwerking en beveiliging
2. De hogere kansinschatting inzake Attero. De kans is nl. toegenomen dat de gemeente wordt gehouden aan contractafspraken m.b.t. afvalstromen en dus schadevergoedingen/naheffingen dient te betalen.
3. Het risico "Exploitatie tekorten Just worden afgewenteld op de gemeente Zundert" is komen te vervallen. Het boekjaar 2017 is financieel afgehandeld en verrekening van de tekorten heeft plaatsgevonden onder de D9 gemeenten.
4. Het risico "In werking treden verruiming BTW vrijstelling sport per 2019" betreft een nieuw risico.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 2.550.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande grafiek en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

In onderstaande tabel wordt de benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages weergegeven:

Percentage	Bedrag
5%	€ 207.958
10%	€ 268.807
15%	€ 312.816
20%	€ 352.257
25%	€ 388.028
30%	€ 422.489
35%	€ 457.675
40%	€ 493.110
45%	€ 530.253
50%	€ 571.197
55%	€ 618.674
60%	€ 673.735
65%	€ 742.344
70%	€ 822.933
75%	€ 917.903
80%	€ 1.017.020
85%	€ 1.118.379
90%	€ 1.226.282
95%	€ 1.352.397

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.226.282 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Zundert bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

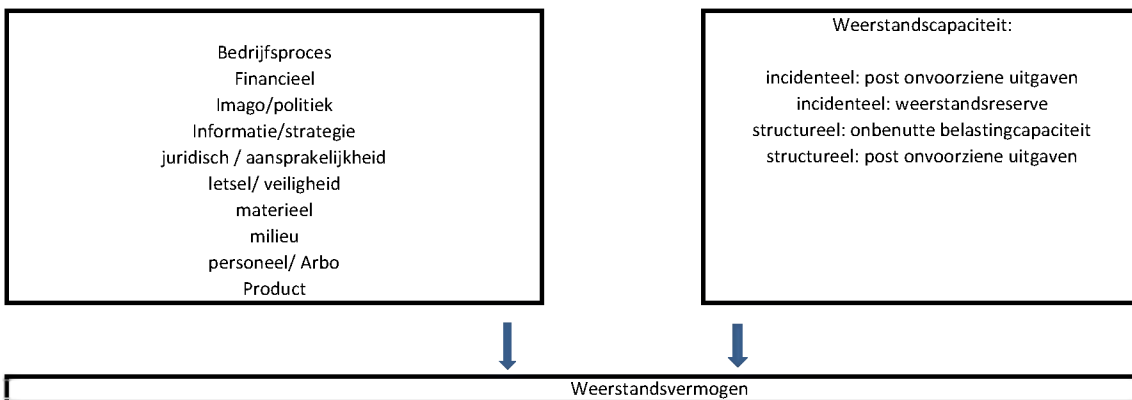
Weerstand	Startcapaciteit
incidenteel: weerstandsreserve	€ 2.315.000
structureel: onbenutte belastingcapaciteit	€ 272.400
structureel: post onvoorziene uitgaven	€ 100.000
totale weerstandscapaciteit	€ 2.687.400

Onbenutte belastingcapaciteit

Vanaf 2015 komt de onbenutte belastingcapaciteit tot stand door de geraamde OZB opbrengst te vergelijken met de door het Rijk gehanteerde rekkentarieven, vermeerderd met 20%. Hierdoor sluit het rekkentarif aan bij de zogenaamde tarieven "landelijk redelijk peil". Dit is het tariefniveau dat het Rijk hanteert in de circulaire. Voor 2018 bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit € 272.400

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ } 2.687.400}{\text{€ } 1.226.282} = 2,19$$

(Begroting 2018: 0,87; Jaarrekening 2017: 2,49)

Deze ratio is lager ten opzichte van de jaarrekening 2017, dit is met name veroorzaakt de hogere inschatting van 2 risico's en een nieuw risico.

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio

Tabel 4: weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

De ratio lag bij de begroting 2018 onder de 1,0. Dit werd veroorzaakt door de noodzakelijke en urgente uitgaven Fort Oranje. Er dienen, ook in de afwikkeling 2018/2019 nog noodzakelijke uitgaven te worden gedaan zonder dat er zekerheid bestaat over de dekking.

Bij de jaarrekening 2017 was de ratio 2,49

In de Nota Risicomanagementbeleid 2015 is vastgelegd dat de ratio minstens 4 keer achter elkaar boven de 1,4 uit moet komen voordat de afweging kan worden gemaakt om de weerstandsreserve of een deel daarvan vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Met andere woorden 2 kalenderjaren achter elkaar in zowel de begroting als de jaarstukken. Dit om uit te sluiten dat het een incidentele gebeurtenis betreft.